

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๖๖๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การแก้ไขปัญหของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ปัญหาด้านสถานะบุคคลและสัญชาติ)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการเจรจาระหว่างคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหสถานะและสิทธิของบุคคลและสัญชาติ กับขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.) เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ด้วยเมื่อวันที่ ๒ - ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.) ได้ส่งตัวแทนจำนวนหนึ่งไปยื่นข้อเรียกร้องเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหสถานะและสิทธิของบุคคล และปัญหาเรื่องสัญชาติของกลุ่มชาติพันธุ์และคนไทยพลัดถิ่น ณ ห้องประชุมศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย ซึ่งต่อมารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) ประธานกรรมการแก้ไขปัญหของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.) ได้กำหนดประชุมคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมอรุณโกศลวที ชั้น ๑ อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เพื่อพิจารณาและติดตามผลการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหตามข้อเรียกร้องของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.) และจะได้นำเรียนนายกรัฐมนตรีต่อไป

สำหรับประเด็นปัญหาด้านสถานะบุคคลและสัญชาติตามข้อเรียกร้อง มี ๖ ประเด็น ได้แก่

๑. ขอให้มีการแก้ไขรายการสัญชาติของบิดา-มารดา ในทะเบียนประวัติและทะเบียนราษฎรของคนเชื้อสายไทยที่ได้รับสัญชาติไทยแล้ว (กลุ่มคนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕) เนื่องจากไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

๒. ขอให้ดำเนินการกรณีบุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการในทะเบียนราษฎร บุคคลที่ได้รับการสำรวจและอยู่ระหว่างรอการบันทึกรายการทางทะเบียน บุคคลที่ขึ้นทะเบียนผิดกลุ่ม โดยให้ปฏิบัติตามหนังสือสั่งการที่กรมการปกครองได้สั่งการไว้แล้ว ตามหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

๓. ขอให้ขยายแนวทางปฏิบัติเรื่องการแก้ไขกลุ่มของบุคคลที่จัดทำทะเบียนประวัติไว้ผิดกลุ่ม เพื่อให้เกิดความถูกต้อง โดยเฉพาะกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า และกลุ่มคนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน ในพื้นที่อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ซึ่งเป็นการขึ้นทะเบียนผิดกลุ่มเนื่องจากคนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีเชื้อสายไทย

๔. กรณีกลุ่มมุสลิมจากมะริด ไม่มีสัญชาติไทย และไม่อยู่ในประเภทของชนกลุ่มน้อย ๑๘ กลุ่มชาติพันธุ์ตามที่กรมการปกครองจัดทำทะเบียนประวัติไว้ ควรพัฒนาสถานะเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการถาวร) และรอการแปลงสัญชาติ โดยกำหนดเงื่อนไขและรอบเวลาที่ชัดเจน

๕. ขอให้ขยายมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหสถานะและสิทธิของบุคคล เพื่อสำรวจจัดทำทะเบียนกลุ่มบุคคลที่ยังตกหล่นจากการสำรวจที่ผ่านมา ซึ่งแจ้งว่าอยู่ภายในจังหวัดพังงา จำนวน ๓๓๗ ราย

๖. ขอให้แก้ไขปัญหการขอสัญชาติไทยของชาวเล (มอแกน) ในจังหวัดภูเก็ต พังงา และระนอง

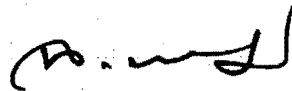
/กระทรวง...

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาข้อเรียกร้องดังกล่าวข้างต้นแล้วเห็นว่าส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีระเบียบ หนังสือสั่งการ กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้อยู่แล้ว เช่น ประเด็นที่สอง เรื่องการแก้ไขปัญหามูลค่าที่ดินถูกจำหน่ายรายการในทะเบียนราษฎร์ บุคคลที่ได้รับการสำรวจและอยู่ระหว่างรอการบันทึกรายการทางทะเบียน และบุคคลที่ขึ้นทะเบียนที่ดินกลุ่ม ประเด็นที่หก เรื่อง การแก้ไขปัญหามูลค่าที่ดินของชาวเล (มอแกน) หรือบางเรื่องสามารถดำเนินการได้โดยการกำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติม เช่น ประเด็นที่หนึ่ง เรื่อง การแก้ไขรายการสัญชาติของบิดามารดาในทะเบียนประวัติและทะเบียนราษฎรของคนที่ถือสัญชาติไทยแล้ว โดยสั่งการเพิ่มเติมให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นบันทึกคำว่า “(เชื้อสายไทย)” ต่อจากชื่อสัญชาติของบิดามารดาในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติและฐานข้อมูล ประเด็นที่สาม เรื่อง การแก้ไขกลุ่มของบุคคลที่มีเชื้อสายไทยที่จัดทำทะเบียนประวัติไว้ผิดกลุ่มในพื้นที่อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา และพื้นที่จังหวัดอื่น โดยสั่งการให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นรับคำร้อง ตรวจสอบพยานหลักฐานของผู้ร้องเพื่อพิสูจน์ว่าเป็นผู้มีเชื้อสายไทย เช่น ผังเครือญาติหรือผลตรวจสอบสารพันธุกรรมกับผู้มีเชื้อสายไทย เป็นต้น แล้วดำเนินการตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ สำหรับประเด็นที่สี่ เรื่อง การกำหนดให้กลุ่มมุสลิมจากมละเรียที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ สามารถขอสถานะเป็นชนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และประเด็นที่ห้า เรื่อง การขอขยายมติคณะรัฐมนตรีเพื่อสำรวจจัดทำทะเบียนกลุ่มบุคคลที่ตกหล่นจากการสำรวจที่ผ่านมา เป็นประเด็นนโยบายซึ่งสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยกระทรวงมหาดไทยจะได้มีหนังสือแจ้งสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติตามข้อเรียกร้องของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.) เป็นไปตามผลการเจรจาด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชนที่ประสบปัญหาตามข้อเรียกร้อง จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร สั่งกำชับนายอำเภอ นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร งานสถานะบุคคลและสัญชาติ ของอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล และเมืองพัทยา ให้ความสำคัญเอาใจใส่ต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่อย่างจริงจัง โดยถ้ามีปัญหาดำเนินการตามข้อเรียกร้องดังกล่าวถึงขั้นข้างต้นเกิดขึ้นในพื้นที่ใด ให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานนั้นเร่งรัดแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วนให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่กำหนดไว้ หรือถ้ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับแนวทางและวิธีปฏิบัติให้สอบถามหรือหารือจังหวัดและกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี หรือกรมการปกครอง โดยไม่ชักช้า

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร ๐-๒๗๔๖-๗๓๓๘-๒๐

บันทึกการเจรจาระหว่างคณะกรรมการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล และสัญชาติ
กับขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.)/เครือข่ายแก้ปัญหาคืนสัญชาติคนไทย
วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย

ตามขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.) ได้ยื่นข้อเรียกร้องเกี่ยวกับปัญหาสถานะและ
สิทธิของบุคคล และปัญหาด้านสัญชาติ โดยได้มีการเจรจากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และมีข้อสรุป
ดังนี้

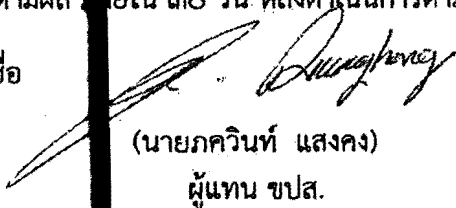
ประเด็นปัญหา	การดำเนินการที่ผ่านมา	สรุปข้อตกลงร่วมกัน
๑. ให้มีการแก้ไขรายการสัญชาติของ พ่อ-แม่ ในทะเบียนประวัติ ผู้ที่ได้ สัญชาติไทยไปแล้ว เพราะไม่ตรงกับ ข้อเท็จจริง ส่งผลต่อการทำหนังสือ เดินทางออกนอกประเทศไทย เพื่อ ศึกษาต่อ และกอบพิธีกรรมทาง ศาสนาอิสลาม เป็นต้น	- ลงรายการสัญชาติตามข้อเท็จจริง ของประเทศต้นทาง ที่ได้จากการ สำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติฯ	- สำนักทะเบียนกลาง จะเพิ่มความ ในวงเล็บหลังสัญชาติของบิดา- มารดา เป็น (กลุ่มเชื้อสายไทย) โดยจะมีหนังสือสั่งการให้สำนัก ทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ถือปฏิบัติได้ ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑
๒. ปฏิบัติตามหนังสือสั่งการที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ กรณีบุคคลที่ถูกจำหน่าย รายชื่อบุคคลที่อยู่ระหว่างรอบันทึก รายการทะเบียน บุคคลที่ขึ้น ทะเบียนผิดกลุ่ม โดยเฉพาะสมาชิก เครือข่ายแก้ปัญหาคืนสัญชาติ คนไทย	- สำนักทะเบียนกลาง ได้กำหนด แนวทางปฏิบัติในการแก้ไขเปลี่ยนแปลง กลุ่มที่ได้รับการสำรวจฯ ตลอดจน รายการที่ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ของผู้ที่จัดทำทะเบียนผู้ไม่มีสถานะ ทางทะเบียน (กลุ่ม ๐-๘๙) ให้ทุก สำนักทะเบียนถือปฏิบัติแล้ว	- จะได้มีหนังสือกำชับการปฏิบัติ ให้ทุกสำนักทะเบียนทราบอีกครั้ง หนึ่ง โดยมีให้ปฏิเสธการรับคำขอฯ ของผู้มาขอดำเนินการดังกล่าว ซึ่ง จะดำเนินการได้ภายในเดือน พฤษภาคม ๒๕๖๑
๓. บุคคลขึ้นทะเบียนผิดกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติ พม่า บัตรหน้าด้วยหมายเลข ๖ กลุ่ม ๕๔, พลบหนีเข้าเมืองจาก พม่า (มีถิ่นอยู่ถาวร) บัตรหน้า ด้วยหมายเลข ๖ กลุ่ม ๕๕ และ กลุ่มที่ขึ้นทะเบียนอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ให้มีการขยายหนังสือ สั่งการ ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘ ลง วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ สั่งการ แก้ไขเพิ่มเติมคนกลุ่มนี้	๓.๑ กรณีการขอเปลี่ยนแปลง กลุ่มของกลุ่มผู้ไม่มีสถานะทาง ทะเบียน (๐-๘๙) ในกลุ่มอยู่มา นาน หรือกลุ่มอื่น ๆ เป็นกลุ่มที่มี เชื้อสายไทย นั้น ได้มีแนวทาง ปฏิบัติแล้ว (ตามข้อ ๒) ๓.๒ ในส่วนของที่จัดทำทะเบียน ผิดกลุ่ม ซึ่งมีหมายเลขประจำตัว นำหน้าด้วยหมายเลข ๖ นั้น ยังไม่มี แนวทางปฏิบัติ เนื่องจากเป็นกลุ่ม ที่ได้รับการสำรวจฯ โดยนโยบาย ด้านความมั่นคง และมีคุณสมบัติ ตลอดจนห่วงเวลาที่ต่างกัน	๓.๑ ในส่วนของอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา นั้น จะได้มีหนังสือ เน้นย้ำการปฏิบัติ และทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของ อำเภออีกครั้งหนึ่ง ๓.๒ จะนำข้อเสนอของกลุ่ม เครือข่ายดังกล่าวหารือกับ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นผู้นำ เสนอคณะรัฐมนตรีใน การสำรวจฯ ในแต่ละครั้ง หาก ได้รับความเห็นชอบว่าสามารถ ดำเนินการได้ตามข้อเท็จจริงที่ ได้รับการพิสูจน์ยืนยัน

ประเด็นปัญหา	การดำเนินการที่ผ่านมา	สรุปข้อตกลงร่วมกัน
		สำนักทะเบียนกลางก็จะได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกลุ่มดังกล่าวต่อไป คาดว่าจะส่งข้อเสนอไปให้ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณา ได้ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑
๔. กรณีกลุ่มมุสลิมมะริด (ไม่มีญาติสัญชาติไทย และไม่ถูกจัดอยู่ในชนกลุ่มน้อย ๕๕ กลุ่ม ตามที่กรมการปกครองได้กำหนดไว้) ควรพัฒนาสถานะเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย เป็นการถาวร และรอการแปลงสัญชาติ โดยกำหนดเงื่อนไข กรอบเวลาที่ชัดเจน	- ทางราชการได้สำรวจ จัดทำทะเบียนประวัติ และเอกสารแสดงตนไว้แล้ว ในกลุ่มผู้ไม่มีสถานทางทะเบียน (กลุ่ม ๐-๘๙) โดยมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ให้สัญชาติไทยแก่บุตรที่เกิดในประเทศไทยแล้ว แต่ในส่วนของผู้ที่อพยพเข้ามานั้น ผ่อนผันให้อยู่อาศัยในประเทศไทย ภายในเขตควบคุม (เขตจังหวัด) และได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน เช่น การรักษาพยาบาล การศึกษา การทำงาน และการเดินทางออกนอกเขตควบคุม (โดยจะต้องได้รับอนุญาตก่อน)	- กระทรวงมหาดไทยจะได้มอบหมายให้ กรมการปกครอง (สำนักกิจการความมั่นคงภายใน) ดำเนินการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายให้ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการพัฒนาสถานะ โดยพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และมีถิ่นที่อยู่ถาวรในราชอาณาจักร ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งจะดำเนินการได้ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑
๕. ขอยกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เฉพาะกลุ่ม โดยมีผู้ที่ต้องสำรวจ ซึ่งกลุ่มเครือข่ายแจ้งว่า อาศัยอยู่ในจังหวัดพังงา มีจำนวนทั้งหมด ๓๓๗ ราย	- การสำรวจฯ ผู้ที่ตกหล่นทางทะเบียน (ผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน) นั้น ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ ดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๙ และได้สิ้นสุดระยะเวลาการสำรวจฯ ไปแล้ว มีผู้ได้รับการสำรวจฯ ทั้งสิ้น ๓.๑ แสนคน แต่ปัจจุบันได้มีการตรวจสอบคนที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ คงเหลือจำนวน ๒.๖ แสนคน	- การสำรวจฯ คนที่อพยพเข้ามาในประเทศไทย แต่ตกหล่นจากการสำรวจฯ ครั้งที่ผ่านมานั้น ดำเนินการโดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจะนำข้อเสนอดังกล่าว ส่งให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาต่อไป

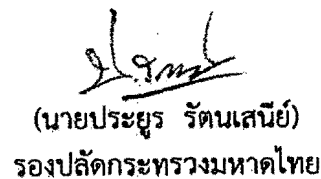
ประเด็นปัญหา	การดำเนินการที่ผ่านมา	สรุปข้อตกลงร่วมกัน
๖. การแก้ปัญหาในการขอ สัญชาติไทยของชาวเล (ชาวมอแกน) ในจังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา	๖.๑ ในส่วนของอำเภอเมืองภูเก็ต มีกลุ่มเป้าหมาย ๑๕ ราย ได้แก่ไข ปัญหาโดยการรับคำขอสัญชาติไทย แล้ว ๕ ราย เสียชีวิต ๑ ราย จำหน่าย ๑ ราย (มีรายการซื้อช้อนกับรายการ จังหวัดระนอง) และอยู่ระหว่างการ สอบสวนข้อเท็จจริง ๘ ราย (ผู้ยื่น คำขอไม่สามารถหาพยานยืนยัน พิสูจน์ข้อเท็จจริงของตนเองได้ ๖.๒ สำนักทะเบียนกลางได้จัด ชุดปฏิบัติการไปร่วมกับอำเภอเมือง ระนอง เพื่อรับคำร้องขอลงรายการ สัญชาติไทย/ขอหนังสือรับรองการ เกิด ๑๒๖ ราย โดยได้อนุมัติให้ สัญชาติไทยไปแล้ว ๘๖ ราย ๖.๓ ในส่วนของจังหวัดพังงา นั้น ทางกลุ่มเพ็ญหยิบยกปัญหาขึ้นมาใน การเรียกร้องครั้งนี้	- กรมการปกครอง จะได้สั่งการให้ จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดระนอง เร่งรัดการปฏิบัติในส่วนที่อยู่ระหว่าง ดำเนินการ สำหรับในส่วน of ชาวเล (มอแกน) จังหวัดพังงา ตามข้อเสนอ ของกลุ่มเครือข่ายฯ จะได้ประสานงาน กับกลุ่มเครือข่ายฯ เพื่อขอข้อมูล แล้วแจ้งให้จังหวัด/อำเภอ ตรวจสอบ และเร่งรัดดำเนินการเช่นเดียวกับ จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดระนอง

ทั้งสองฝ่ายได้ขอยุติที่จะร่วมดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าวข้างต้นแล้ว และให้มีการประชุม
ติดตามผล ภายใน ๓๐ วัน หลังดำเนินการตามข้อตกลง

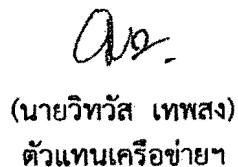
ลงชื่อ

(นายภควินท์ แสงคง)
ผู้แทน ขปส.

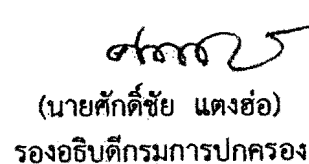
ลงชื่อ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

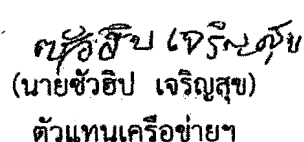
ลงชื่อ

(นายวิวัฒน์ เทพสง)
ตัวแทนเครือข่ายฯ

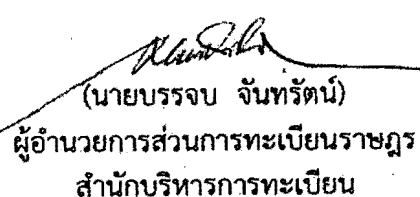
ลงชื่อ

(นายศักดิ์ชัย แดงฮ่อ)
รองอธิบดีกรมการปกครอง

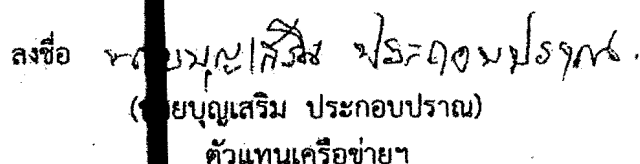
ลงชื่อ

(นายชวธิ์ป เจริญสุข)
ตัวแทนเครือข่ายฯ

ลงชื่อ

(นายบรรจบ จันทรัตน์)
ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนราษฎร
สำนักบริหารการทะเบียน

ลงชื่อ

(นายบุญเสริม ประกอบปราน)
ตัวแทนเครือข่ายฯ

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๕๑

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนสำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การแก้ไขปัญหาของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ปัญหาด้านสถานะบุคคลและสัญชาติ)

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๖๖๐ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑
หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗
หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๕ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐
หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๕๘ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งเรื่องผลการเจรจาระหว่างคณะกรรมการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลและสัญชาติ ซึ่งมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน กับขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.) ที่เรียกร้องเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลและปัญหาเรื่องสัญชาติของกลุ่มชาติพันธุ์และคนไทยพลัดถิ่น โดยให้เร่งรัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดและกรุงเทพมหานครโดยเร่งด่วน โดยเฉพาะเรื่องที่มีระเบียบ หนังสือสั่งการกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้แล้ว นั้น

สำนักทะเบียนกลาง ขอแจ้งสำคัญเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติตามประเด็นข้อเรียกร้องที่แจ้งให้ทราบตามเอกสารอ้างถึง ๑ ดังนี้

๑. ปัญหาเรื่องการแก้ไขรายการสัญชาติของบิดา-มารดา ในทะเบียนประวัติและทะเบียนราษฎรของคนเชื้อสายไทยที่ได้รับสัญชาติไทยแล้ว (กลุ่มคนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕) ซึ่งรายการในทะเบียนบ้าน พ.ศ. ๒๕๖๔ ระบุนิติสัญชาติ “ไทย” ส่วนรายการของบิดามารดาระบุ “เมียนมา” หรือ “กัมพูชา” แล้วแต่กรณี นั้น การดำเนินการเรื่องนี้ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๑๑๕/๑ (๓) โดยอนุโลม โดยผู้ขอแก้ไขรายการจะต้องแสดงหลักฐานหนังสือรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นที่กรมการปกครองออกให้ (สำหรับคนที่ได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น) หรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ (คนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับสัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕) ทั้งนี้ การแก้ไขให้กระทำได้ ดังนี้

๑.๑ กรณีขอแก้ไขรายการสัญชาติของบิดาและมารดา

๑.๒ กรณีขอแก้ไขรายการสัญชาติของบุตร ให้แก้ไขได้เฉพาะบุตรที่ถือสัญชาติของประเทศอื่น และไม่อาจได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ ส่วนบุตรที่สามารถขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง ฯลฯ ให้นายทะเบียนดำเนินการเรื่องการเปลี่ยนแปลงสถานะและสัญชาติให้เป็นผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย โดยปฏิบัติตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

/๑.๓ การแก้ไข...

๑.๓ การแก้ไขรายการ ให้นายทะเบียนบันทึกคำว่า “กลุ่มเชื้อสายไทย” อยู่ในวงเล็บ ต่อท้ายรายการบุคคลที่แก้ไข อาทิ เมียนมา (กลุ่มเชื้อสายไทย) หรือ กัมพูชา (กลุ่มเชื้อสายไทย) โดยให้บันทึกเลขที่คำร้องที่นายทะเบียนอนุมัติให้แก้ไขรายการไว้ในสมุดทะเบียนบ้าน และฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรด้วย

๒. ปัญหาเรื่องการคืนรายการของบุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการในทะเบียนราษฎร การจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ได้รับการสำรวจตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล แต่ยังไม่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดให้เลขประจำตัวประชาชน และการแก้ไขกลุ่มทางทะเบียนของบุคคลที่จัดทำทะเบียนไว้ผิดกลุ่ม ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นทุกสำนักทะเบียนที่มีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นในพื้นที่ ถือปฏิบัติตามหนังสือสั่งการที่อ้างถึง ลำดับที่ ๒ - ๔ โดยให้พิจารณาหลักฐานของผู้ร้องเป็นสำคัญ ไม่ว่าพื้นที่สำนักทะเบียนนั้นจะเคยมีการขึ้นทะเบียนชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่ผู้ร้องอ้างถึงหรือไม่ก็ตาม เช่น บุคคลที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติที่สำนักทะเบียนอำเภอกระบือ จังหวัดพังงา ในกลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า หรือกลุ่มคนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน ยื่นคำร้องขอแก้ไขกลุ่มเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่าเชื้อสายไทย ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่เคยมีการขึ้นทะเบียนไว้ในพื้นที่สำนักทะเบียนอำเภอกระบือ โดยมีหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ให้นายทะเบียนเชื่อได้ว่าผู้ร้องเป็นเครือญาติของผู้มีเชื้อสายไทย เช่น ผลการตรวจ ดีเอ็นเอ กับญาติร่วมสายโลหิตที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติในกลุ่มเชื้อสายไทย เป็นต้น กรณีเช่นนี้ นายทะเบียนอำเภอกระบือ สามารถส่งอนุญาตให้แก้ไขกลุ่มตามคำร้องแล้วแจ้งสำนักทะเบียนกลางให้ดำเนินการต่อไปได้

สำหรับกรณีการขอคืนรายการบุคคลที่ถูกจำหน่ายทางทะเบียนราษฎร หลักการสำคัญคือรายการบุคคลที่จะขอคืนจะต้องไม่ใช่รายการที่ถูกจำหน่ายด้วยสาเหตุจากการทุจริต เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าผู้ถูกจำหน่ายรายการเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามที่ราชการกำหนด ส่วนการทุจริตนั้นเกิดจากการปฏิบัติของผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบราชการ โดยคุณสมบัติสำคัญของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน กลุ่มประเภท ๐-๘๘ ที่จะขอคืนรายการ ได้แก่ (๑) ถ้าเป็นกลุ่มคนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน จะต้องเข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ ไม่ว่าจะมีความเกี่ยวข้องกับญาติที่ได้รับการจัดทำทะเบียนชนกลุ่มน้อยไว้แล้วหรือไม่ก็ได้ หรือถ้าเป็นกลุ่มเด็กนักเรียนนักศึกษาหรือกลุ่มคนไร้รากเหง้า จะต้องเข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ (๒) ต้องไม่เคยถูกลงโทษจำคุกยกเว้นคดีความผิดที่เกิดจากการกระทำโดยประมาท และ (๓) ต้องไม่เคยเดินทางออกนอกราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ทั้งนี้ การพิสูจน์ว่าผู้ขอคืนรายการเป็นกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ ให้นายทะเบียนตรวจสอบจากทะเบียนประวัติและสอบสวนพยานบุคคลที่เป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในช่วงเวลาเดียวกัน และผู้นำชุมชน ผู้นำหมู่บ้าน หรือบุคคลที่น่าเชื่อถือที่รู้เห็นเหตุการณ์หรือสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการอพยพเข้ามาในประเทศไทยของกลุ่มคนดังกล่าวได้ โดยพยานบุคคลรวมกันแล้วจำนวนไม่เกิน ๓ คน

ส่วนกรณีบุคคลที่ได้รับการสำรวจแต่ไม่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติในกลุ่มบุคคลประเภท ๐-๘๘ ที่นายทะเบียนจะสามารถแก้ไขปัญหานั้น จะต้องมีความสำคัญคือ (๑) เป็นกลุ่มคนเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ได้แก่ คนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน ไม่ว่าจะมีความเกี่ยวข้องกับญาติที่ได้รับการจัดทำทะเบียนชนกลุ่มน้อยไว้แล้วหรือไม่ โดยจะต้องเข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ หรือเด็กนักเรียนนักศึกษา หรือคนไร้รากเหง้าที่ไม่ปรากฏบิดามารดาหรือถูกบิดามารดาทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์ โดยจะต้องเข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๑๘